Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, (Judecător: Viorelia Vărăniță)
Dosar nr. 1a-1733/23
1-19094125-02-1a-16112023

D E C I Z I E

12 martie 2024 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Teleucă Stelian
Judecătorii Brînza Liubovi și Dulghieru Dorin
Grefier Grigoriev Alen
Cu participarea:
Procurorului Harti Vladislav
Avocatului Mihai Stăvilă
Inculpatului Haraba Andrian

judecând în şedinţă publică, în ordine de apel, apelul avocatului, Mariana Ulinici, în numele inculpatului, Haraba Andrian, și apelul suplimentar al avocatului, Nelly Babcinschi, în numele inculpatului, Haraba Andrian, declarate împotriva sentinței din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui:

Frunze Vladislav ***** născut la *****, originar din satul *****domiciliat în mun. Chișinău, or. **********, ***** *precum și a lui:*

Haraba Andrian *****, născut la *****7,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217[1] alin. (4) lit. d) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei:
1. Prima instanţă: 13.05.2019-13.02.2020;
2. Instanţa de apel: 31.03.2020-03.02.2021;
24.12.2021-19.04.2022;
16.11.2023-12.03.2024;
3. Instanţa de recurs: 21.12.2022-07.11.2023.
4. Instanţa de apel: 16.11.2023 – 12.03.2024
Procedura citării a fost legal executată.

examinând materialele cauzei prin prisma argumentelor apelurilor, dar și în contextul rejudecării cauzei pe motivele expuse în Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2023, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020, inculpatul, *****a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 217[1] alin. (4), lit. d) Cod Penal al RM şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii şi de a exercita o activitate legată de circulaţia legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. art. 91, 85 alin. (1) Cod Penal al RM, prin adăugare în întregime a părţii neexecutate a pedepsei de 2 (doi) ani, 1 (una) lună, 20 (douăzeci) zile, stabilită prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 30.09.2014 i s-a stabilit lui Frunze Vladislav pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 14 (paisprezece) ani 1 (una) lună şi 20 (douăzeci) zile, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii şi de a exercita o activitate legată de circulaţia legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Inculpatul, ***Haraba Andrian,*** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 217[1] alin. (4), lit. d) Cod Penal al RM şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii şi de a exercita o activitate legată de circulaţia legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art. art. 91, 85 alin. (1) Cod Penal al RM, prin adăugare în întregime a părţii neexecutate a pedepsei de 4 (patru) ani 11 (unsprezece) luni, stabilită prin sentinţa din 30.05.2013 a Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău i s-a stabilit lui Haraba Andrian pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani 11 (unsprezece) luni închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii şi de a exercita o activitate legată de circulaţia legală a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Haraba Andrian, în perioada anilor 2018-2019, prin înțelegere prealabilă şi de comun acord cu *****cât şi alte persoane la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii de venit în rezultatul circulației ilegale a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, printr-o înțelegere prealabilă, împărțind rolurile, neavând autorizația corespunzătoare, cu scop de înstrăinare, asigurau producerea şi/sau procurarea, păstrarea, expedierea,

transportarea, distribuirea şi punerea în circulație pe întreg teritoriul Republicii Moldova a drogurilor în proporții deosebit de mari.

În continuare, conform înțelegerii prealabile şi începând cu anul 2018, a dobândit ilegal pentru păstrare, expediere, transportare, distribuire şi punerea în circulație cu scop de înstrăinare pe teritoriul mun. Chişinău, cât şi în alte regiuni ale Republicii Moldova, droguri în proporții deosebit de mari, pe care cu intenție unică, până la data de 25.03.2019, Haraba Andrian, le distribuia pentru realizare către consumatorii finali, cât şi pentru ulterioara înstrăinare către alte persoane.

Astfel, *****în vederea realizării scopului criminal comun, primea de la alte persoane nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, inclusiv şi de la Haraba Andrian, droguri în proporții deosebit de mari pentru ulterioara realizare.

În perioada lunii februarie 2019, urmărind scopul comun şi intenție unică de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, *****i-a transmis mijloace bănești lui Haraba Andrian, pentru care acesta i-a adus lui *****droguri şi anume marijuană, în proporții deosebit de mari, care urma a fi comercializată către diferite persoane, cu obținerea pentru ambii a beneficiilor bănești.

Întru realizarea în continuare a scopului infracțional urmărit, Haraba Andrian, prin înțelegere prealabilă cu *****a înstrăinat către diferite persoane substanță stupefiantă, inclusiv la 25.02.2019 acesta a realizat contra sumei de 2 000 lei, către investigatorul sub acoperire, în cadrul achiziției de control, un pachețel de polietilenă, în interiorul căruia se afla o masă vegetală uscată de culoare verde, care conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/-1-R-748 din 12.03.2019, reprezintă substanță stupefiantă marijuană, în cantitate de 61,2 grame (masă uscată), iar după aceasta din banii primiți ca urmare a înstrăinării acestor droguri, Frunze Vladislav i-a transmis lui Haraba Andrian suma de 1 000 lei.

Urmărind același scop infracțional de a obține beneficii în rezultatul realizării drogurilor, *****inclusiv la 22.03.2019, a înstrăinat lui *****, substanță stupefiantă primită de la Haraba Andrian şi anume - masă vegetală uscată care la 25.03.2019, a fost depistată şi ridicată în cadrul efectuării percheziției corporale asupra lui ***** şi în automobilul acestuia de model „*****”, cu numerele de înmatriculare „*****” şi care conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/-1-R-1210 din 03.04.2019 reprezintă substanță stupefiantă marijuană, în cantitate de 1,084 grame (masă uscată).

Concomitent, urmărind același scop infracțional de păstrare şi ulterioara înstrăinare a drogurilor, până la 25.03.2019, Frunze Vladislav a păstrat la domiciliul său din mun. Chişinău or. ********** nr.1 , în diferite locuri, droguri în proporții deosebit de mari, pe care anterior le-a primit de la membrii acestei grupări, inclusiv de la Haraba Andrian şi anume acesta a păstrat în două cutii metalice, masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde-cafenie, care conform

raportului de expertiză judiciară nr.34/12/-1-R-1211 din 16.04.2019, reprezintă marijuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante - în cantitate de 239,05 grame (masă uscată), cât şi semințe mature ale plantei de canabis (cânepă) în cantitate de 254,54 grame, care au fost stabilite şi ridicate în cadrul percheziției efectuate de către organul de urmărire penală.

Acțiunile lui Haraba Andrian și *****au fost încadrate juridic conform art.217[1] alin.(4) lit. d) Cod penal - *producerea, procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea şi alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârşite în scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari*.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către avocatul, Ulinici Mariana, în numele inculpatului, Haraba Andrian, inculpatul, *****avocatul, Musteaţă Sergiu, în numele inculpatului, *****și avocatul, Babcinschi Nelly, în numele inculpatului, Haraba Andrian.

*La 2 februarie 2021 inculpatul, HARABA Andrian, a depus la Curtea de Apel Chişinău cerere privind constatarea încălcării dreptului lui la detenție în Penitenciarul nr. 13 ***** în calitate de prevenit în condițiile garantate de art.3 CEDO şi acordării reducererii pedepsei drept compensarea încălcării acestui drept, în calcul fiind luată perioada de detenție în Penitenciarul nr.13 din 26.03.2019 până la 03 februarie 2021 (vol. 7, f.d.53).*

4. Prin decizia Curții de Apel Chişinău din 03 februarie 2021, au fost respinse apelurile ca fiind nefondate, şi menținută sentinţa fără modificări.

În temeiul cu art. 385 alin. (5) Cod dwe procedură penală, pedeapsa definitivă aplicată lui Haraba Andrian a fost redusă cu 233 (două sute treizeci şi trei) zile, pentru perioada deținerii lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13 - Chişinău, în calitate de prevenit, în perioada de la 26.03.2019 până la 13.02.2020, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chişinău, Popov Oleg, de către avocatul, Babcinschi Nelly, în numele inculpatului, Haraba Andrian, și de către inculpatul, Frunze Vladislav.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2021, au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul, Babcinschi Nelly, în numele inculpatului, Haraba Andrian, şi de către inculpatul, Frunze Vladislav. A fost admis recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, casată parțial decizia Curții de Apel Chişinău din 03 februarie 2021, în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chişinău în această parte. În rest decizia contestată a instanție de apel, a fost menținută.

7. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, a fost admisă parțial cererea inculpatului, Haraba Andrian, privind reducerea pedepsei conform art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

A fost constatată deținerea în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău a prevenitului, Haraba Andrian, în perioada 28.03.2019-13.02.2020, ce constituie 321 (trei sute douăzeci și unu) zile, în condiții contrare garanțiilor prevăzute de art.3 CEDO și cu titlu de compensație, în conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare aplicată prin sentință, a fost redusă cu 321 (trei sute douăzeci si una) zile.

În rest, cererea inculpatului, Haraba Andrian, cu privire la condițiile de deținere în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, de către inculpatul, Haraba Andrian, și de către avocatul acestuia, Stăvilă Mihai.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2023, au fost admise recursurile declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Casir Alexandru, de către inculpatul, Haraba Andrian, și de către avocatul acestuia, Stăvilă Mihai, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui Haraba Andrian, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, Curtea Supremă de Justiție a constatat că, „*în decizia sa din 19 aprilie 2022, instanța de apel nu a îndeplinit indicațiile date de către Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 15 noiembrie 2021, eronat ajungând la concluzia de a reduce cu 321 (trei sute douăzeci si una) zile perioada de deținere a lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în calitate de prevenit în perioada 28.03.2019-13.02.2020, în condiții contrare garanțiilor prevăzute de art.3 CEDO.*

În urma verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate, instanța de recurs reține că, instanța de apel a admis parțial cererea inculpatului, Haraba Andrian, privind reducerea pedepsei penale în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, constatând deținerea lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în calitate de prevenit în perioada 28.03.2019-13.02.2020, ceea ce constituie 321 (trei sute douăzeci și unu) zile, în condiții contrare garanțiilor prevăzute de art.3 CEDO și cu titlu de compensație, în conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare aplicată prin sentință, a fost redusă cu 321 (trei sute douăzeci si una) zile.

Potrivit părții descriptive a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, instanța de recurs atestă că, instanța de apel a stabilit că, inculpatul,

Haraba Andrian, a fost deținut în Penitenciarul nr.13, mun. Chișinău, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pe perioada de la 28.03.2019 până la 13.02.2020.

Totodată, instanța de apel, a dispus reducerea din termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului, Haraba Andrian, prin sentința instanței de fond şi menținută de instanța de apel - cu 321 zile, drept compensare pentru timpul în care sa deținut în Penitenciarul nr.13 mun. Chişinău, în condiții contrare garanțiilor oferite de art.3 CEDO.

Prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, stipulează că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Prin urmare, completul de judecată constată că, instanța de apel aplicând mecanismul compensatoriu și calculând perioada compensată, după formula prevăzută la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală - două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, instanța de apel ignorînd această formulă de calcul, eronat a calculat şi eronat a redus din termenul de pedeapsă, stabilit inculpatului, Haraba Andrian, prin sentința instanței de fond, zilele în care acesta a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.13, mun. Chișinău, în perioada de la 28.03.2019 până la 13.02.2020.

Generalizând cele expuse supra, în speță, şi-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza, substituind instanța care a judecat apelul".

10. Prin urmare, rejudecând cauza, Colegiul penal va executa indicațiile instanței de recurs, care potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, ***sunt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămâne cea care a existat la soluţionarea recursului***.

11. La rejudecare, în ședința instanței de apel, avocatul, Mihai Stăvilă, a solicitat aplicarea în privința inculpatului, Haraba Andrian, a remediului instituit prin art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pentru întreaga perioada deținerii inculpatului, Haraba Andrian, în Penitenciarul nr.13, mun. Chișinău, de la 28.03.2019-13.02.2020, ceea ce constituie 321 zile.

Inculpatul, Haraba Andrian, a susținut cerința avocatului privind aplicarea remediului instituit prin art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pentru întreaga

perioada deținerii inculpatului, Haraba Andrian, în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău de la 28.03.2019-13.02.2020, ceea ce constituie 321 zile.

Procurorul, Harti Vladislav, a solicitat să fie aplicat remediul compensator, în baza art.385 alin. (5) Cod de procedură penală, după indicațiile Curții Supreme de Justiție din decizia din 07.11.2023.

12. ***Colegiul penal audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale, ținînd cont de motivele rejudecării cauzei, menționate în decizia Curții Supreme de Justiție din 07.11.2023, ajunge la concluzie că cererea inculpatului, Haraba Andrian, cu privire la acordarea remediului compensator pentru încălcarea dreptului lui la deținere în penitenciar în condițiile garantate de art.3 CEDO, este întemeiată și urmează a fi admisă, din următoarele considerente.***

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanţa de apel judecând apelul verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din dosar şi oricăror probe noi prezentate instanţei de apel, alin. (2) prevede că, instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Alin. (5) prevede că, instanţa de apel se pronunţă asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentinţa parţial sau total şi pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

Potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanţa de rejudecare, indicaţiile instanţei de recurs sunt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămâne cea care a existat la soluţionarea recursului.

13. Ținând cont de indicațiile expuse în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2023, instanța de apel, rejudecând cauza în privința inculpatului, Haraba Andrian, se va expune doar asupra cererii inculpatului, Haraba Andrian, referitor la aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, drept remediu compensator pentru încălcarea dreptului inculpatului la deținerea în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău în condiții garantate de art.3 CEDO.

14. Astfel, cu referire cerința avocatului, Mihail Stavilă, de comun cu inculpatul, Haraba Andrian, privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința ultimului, instanța de apel o consideră întemeiată și care urmează a fi admisă, dat fiind că, în speță se constată încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, garantate de articolul 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sancționează

tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei.

15. Colegiul penal reține că, potrivit raportului nr.7/s-249/21 din 18.05.2021 prezentată de administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău privind condițiile de detenție a lui Haraba Andrian, ultimul s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău din data de 28.03.2019 - 28.03.2019, în celula 81 cu 12 paturi și suprafața de 23,8 m^2; 28.03.2019 -27.12.2019, în celula 55, cu 4 paturi și suprafața de 8,8 m^2; 27.12.2019 - 28.12.2019, în celula 72, cu 8 paturi și suprafața de 18,4 m^2; 28.12.2019 -11.02.2020, în celula 55 cu 4 paturi și suprafața de 8,8 m^2; 11.02.2020 - 24.08.2020 în celula 02 cu 4 paturi și suprafața de 10,7 m^2; 24.08.2020 - 24.08.2020, în celula 146 cu 4 paturi și suprafața de 9,2 m^2; 24.08.2020 - 25.03.2021 în celula 153 cu 4 paturi și suprafața de 9,4 m^2 (f.d. 17, 18 vol. III).

16. Potrivit raportului prezentat de administrația instituției penitenciare nr. 13 Chișinău, inculpatul, Haraba Andrian, pe cauza dată, s-a aflat în detenție în penitenciarul nr. 13 Chișinău, în arest preventiv de la data de 28.03.2019 până la data de 13.02.2020, pe o perioadă continuă de 321 zile, în condiţii care au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

Instanța de apel reține faptul că la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar și sistemul de canalizație, cantitatea și calitatea hranei, accesul la servicii medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența linjeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din R.M. nu ating un prag minim de suficiență.

Este de notat că inculpatul, Haraba Andrian, a invocat că a fost deținut în condiții precare în Instituția penitenciară nr.13 Chișinău, iar administrația penitenciarului nu a combătut alegațiile acestuia, fiind constatat cu certitudine că, inculpatul, Haraba Andrian, nu a fost asigurat cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi pe parcursul întregii perioadei de deținere în Penitenciarul nr.13 -Chișinău.

Conform Raportului Comitetului european pentru prevenirea torturii (2020), în ciuda unor îmbunătățiri aduse condițiilor materiale la Penitenciarul nr.13 - Chișinău, în general, condițiile de detenție au rămas nesatisfăcătoare, inclusiv în ceea ce privește starea de reparație, igiena, ventilația și accesul la lumina naturală, precum și supraaglomerarea în unele celule. Astfel, condițiile generale de detenție existente în Penitenciarul nr.13 -Chișinău sunt pasibile de a viola art. 3 al CtEDO.

Astfel, în cadrul examinării plângerii s-a constatat că, inculpatul, Haraba Andrian, s-a aflat în detenție în detenție în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în perioada 28.03.2019 -13.02.2020, pe o perioadă continuă de 321 zile.

Înalta Curte de la Strasbourg indică că, la constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanţele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63). Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

Instanţa de apel apreciază că, dificultățile cu care s-a confruntat inculpatul, Harabara Andrian, pe parcursul detenției sale în perioada 28.03.2019 -13.02.2020 au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat prin deținerea lui Haraba Andrian în condiții care se constată a fi contrare art. 3 CEDO.

Potrivit prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală (pînă la modificarea conținutului alin. (5) prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023), în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Din materialele cauzei penale se constată că, inculpatul, Haraba Andrian, în perioada 28.03.2019 – 13.02.2020, s-a deținut în penitenciarul nr.13, mun. Chișinău *în calitate de prevenit* pe o perioadă de 321 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, pentru încălcarea dreptului inculpatului la deținere în penitenciar în condițiile garantate de art.3 CEDO, la cererea inculpatului, odată cu examinarea cauzei în instanța de apel, aplicând corespunzător prevederile art.473^2 alin.(3), art.473^4 (6) Cod de procedură penală, în corespundere cu prevederile imperative din art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, inculpatul, Haraba Andrian, beneficiază de reducerea pedepsei cu 642 zile pentru deținere în calitate de

prevenit, aplicând formula de reducerea pedepsei, 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, compensare care în opinia instanței de apel este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

La aplicarea mecanismului compensatoriu, anume la efectuarea calculului în privința inculpatului, Haraba Andrian, instanța de apel a ținut cont de indicațiile expuse în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2023, în care instanța de recurs a reținut că „*Prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, stipulează că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.*

Prin urmare, completul de judecată constată că, instanța de apel aplicând mecanismul compensatoriu şi calculând perioada compensată, după formula prevăzută la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală - două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, instanța de apel ignorînd această formulă de calcul, eronat a calculat şi eronat a redus din termenul de pedeapsă, stabilit inculpatului, Haraba Andrian, prin sentința instanței de fond, zilele în care acesta a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, în perioada de la 28.03.2019 până la 13.02.2020".

17. Subsidiar, Colegiul penal punctează că, inculpatul, Haraba Andrian, s-a aflat în stare de arest preventiv până la pronunțarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020, dar nicidecum până la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03.03.2021, or, faptul dat rezultă din prevederilor expres stipulate la art.186 Cod de procedură penală, cât și constatărilor relevante a Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.3 din 23.02.2016 privind excepţia de neconstituţionalitate a alineatelor (3), (5), (8) şi (9) ale articolului 186 din Codul de procedură penală (termenul arestului preventiv, (Sesizarea nr. 7g/2016).

Astfel, conform prevederilor art.186 alin.(6) Cod de părocedurîă penală (redacția legii în vigoare la momentul examinării cauzei penale în instanța de fond și în instanța de apel), în privinţa aceleiaşi fapte şi aceleiaşi persoane, arestul poate fi aplicat, pentru ambele faze ale procesului penal, pe un termen de cel mult 12 luni cumulativ, pînă la pronunţarea sentinţei de către instanţa de fond. În termenul de ţinere a învinuitului, inculpatului în stare de arest se include timpul în care persoana: 1) a fost reţinută şi arestată preventiv; 2) a fost sub arest la domiciliu; 3) s-a aflat într-o instituţie medicală, la decizia judecătorului de instrucţie sau a instanţei, pentru expertiză judiciară în condiţii de staţionar, precum şi la tratament, în urma aplicării în privinţa ei a măsurilor de constrîngere cu caracter medical.

În pct.28 din partea de motivare a Hotărârii nr.3 din 23.02.2016 a Curții Constituționale, privind excepţia de neconstituţionalitate a alineatelor (3), (5), (8) şi (9) ale articolului 186 din Codul de procedură penală (termenul arestului preventiv, (Sesizarea nr. 7g/2016), (în redacția Legii până la modificare prin Legea nr.100 din 26.05.2016, în vigoare 29.07.2016, și prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018), Curtea a observat că alineatul (11) al articolului 186 din Codul de procedură penală este o normă de trimitere, inter alia la alineatele (8) și (9) contestate, care are însă aplicabilitate doar la examinarea cauzei în apel. Astfel, această prevedere nu are incidență asupra litigiului, care se află la etapa examinării în fond în prima instanță. Mai mult, la examinarea cauzei în apel, persoana este deţinută în condiţiile admise de articolul 5 § (1) lit. a) din Convenția Europeană, având la bază condamnarea pronunţată de către un tribunal competent. Aşadar, nu este necesară prelungirea arestării atât timp cât sentinţa de condamnare la privaţiune de libertate nu este anulată de către instanţa de apel.

Totodată, prin constatările consemnate la pct.2 lit.a) din Hotărârea nr.3 din 23.02.2016 a Curții Constituționale, privind excepţia de neconstituţionalitate a alineatelor (3), (5), (8) şi (9) ale articolului 186 din Codul de procedură penală (termenul arestului preventiv, (Sesizarea nr. 7g/2016), (în redacția Legii până la modificare prin Legea nr.100 din 26.05.2016, în vigoare 29.07.2016, și prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018), Curtea a hotărât că, în sensul articolului 25 alineatul (4) din Constituţie, arestul preventiv poate fi aplicat pentru o perioadă totală de cel mult 12 luni, care include atât etapa urmăririi penale, cât şi etapa judiciară, până la emiterea încheierii judecătoreşti prin care persoana este eliberată din arest sau momentul pronunţării sentinţei de către instanţa de fond.

Termenul arestului preventiv include timpul în care persoana: - a fost reţinută şi s-a aflat în arest preventiv; - a fost sub arest la domiciliu; - s-a aflat într-o instituţie medicală, la decizia instanţei de judecată, pentru expertiză în condiţii de staţionar, precum şi la tratament, în urma aplicării în privinţa ei a măsurilor de constrângere cu caracter medical.

În acelaș timp, la pct.4 lit.c) din Hotărârea nr.3 din 23.02.2016 a Curții Constituționale menționate mai sus, Curtea a hotărât că, în vederea executării prezentei hotărâri efectele prezentei hotărâri nu se extind asupra persoanelor care se află în stare de arest, în privinţa cărora există o sentinţă de condamnare, iar cauza se examinează în instanţa de apel.

Generalizând constatările Curții Constituționale, Colegiul penal reține că, prin hotărârea menționată Curtea a constatat că, deținerea persoanei în stare de arest în temeiul unei sentințe adoptate de către instanța de fond la etapa de judecare a cauzei în intanța de apel, nu se reglementează de prevederile art.186 Cod de procedură penală cu privire la termenului arestului preventiv și duratei prelungirii acestuia, ci se încadrează în deținerea legală în condiţiile admise de articolul 5 §(1)

lit.a) din Convenția Europeană, având la bază condamnarea pronunţată de către un tribunal competent, la caz sentința neanulată a instanței de fond.

În temeiul celor expuse, ținând cont de indicațiile deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2023, Colegiul penal consideră necesar de a admite cererea inculpatului, Haraba Andrian, cu privire la condițiile de detenție.

În conformitate cu art. 415, alin. (1), pct. 2), art., art.417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se admite cererea inculpatului, Haraba Andrian, privind reducerea pedepsei conform art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Se constată deținerea lui Haraba Andrian în Penitenciarul nr.13, *****, în calitate de prevenit în perioada 28.03.2019 – 13.02.2020, ceea ce constituie 321 (trei sute douăzeci și unu) zile, în condițiile contrare garanțiilor prevăzute de art.3 CEDO, și cu titlu de compensație, în conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare, aplicată prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.02.2020, se reduce cu 642 (șase sute patruzeci și doi) zile.

Decizia este executorie din momentul adoptării şi poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
judecător Teleucă Stelian

judecător Brînza Liubovi

judecător Dulghieru Dorin